

سریال پایتخت یکی از پرمخاطب‌ترین مجموعه‌داستان‌های خانوادگی است که طی این سال‌ها با استقبال مخاطبان مواجه شده؛ سریالی که بسیار مورد توجه مردم بوده و طی سال‌هایی که روی آنتن رفته حتی پخش تکرار آن هم جذاب بوده و توانسته حس خوب و نوستالژیکی را به مخاطبانش تزریق کند. در این گزارش با برخی از چهره‌های رادیویی گفت‌وگو کرده‌ایم که در ادامه می‌خوانید

مریم کریمی
گروه رسانه

آنچه که مردم بیستند، خوب است

محمدجعفر محمدزاده، رئیس شورای پاسداشت زبان فارسی معاونت صدا و مدیر پیشین رادیو ایران درباره توجهی که این سریال به مؤلفه‌های هویت ملی دارد، توضیح می‌دهد: بیشتر قسمت‌های سریال پایتخت را دیده‌ام، نکته قابل توجه این‌که

اولاً جنبه سرگرمی و جذب مخاطب این سریال بالاست، یعنی در میان افکار عمومی می‌بینیم که این سریال توانسته به میل مخاطب توجه کند، یعنی مخاطب را به سمت خودش جذب و کسادی برخی سریال‌های تلویزیونی را جبران کند. نکته دوم که برای خودم جالب است، در این فصل از سریال به مؤلفه‌های هویت ملی مثل زبان، ایرانی بودن، شعر و ادبیات و... توجه شده و مؤلفه‌های ملی را می‌بینیم که پررنگ به آنها می‌پردازند.

رئیس شورای پاسداشت زبان فارسی معاونت صدا در ادامه از توجه به فارسی‌زبانان خارج از کشور در این سریال می‌گوید: توجه به فارسی‌زبانان خارج از کشور هم جاذبه دیگری است که ارتباطی با کشور تاجیکستان به عنوان کشوری که فارسی‌زبان

هستند برقرار شده. اینها از نقاط قوت سریال است. مهم‌تر از همه آنچه که مردم بیستند، خوب است. احساسم این است که مردم پسندیده‌اند و دوست دارند؛ ساعتی از شب رادر کنار خانواده سریال می‌بینند و گوش می‌کنند. در طول روز هم درباره این سریال حرف می‌زنند. یکی از ویژگی‌های سریال‌های خوب این است که میان مردم درباره آن صحبت می‌شود. وقتی من به دانشگاه با محیط کار می‌روم، می‌بینم که درباره این سریال گفت‌وگو می‌شود. همه اینها نشان‌دهنده این بوده که سریال تاکنون موفق و بازی‌ها عموماً خوب بوده است.

محمدزاده درخصوص نقش‌هایی که بیشتر دوست دارد، بیان می‌کند: نقطه عطف بازیگری در این سریال دو نفر است؛ من هم به‌شخصه بازی این دو نفر، محسن تنابنده (نقی) و احمد مهرانفر (ارسطو) را دوست دارم. اینها زوج مکملی هستند که تمام محتوای سریال روی این دو نفر پیاده شده؛ اگر یکی از این دو نفر را حذف کنند، می‌بینیم که بخش عمده‌ای از سریال و اهداف آن نادیده گرفته می‌شود. مرکز ثقل محتوایی و همه جریانات سریال، همین دو نفر هستند. بازی‌ها هم عموماً خوب است، به جز بازی آما تورها و غیر حرفه‌ای‌ها الباقی بازیگران بازی حرفه‌ای می‌کنند و از پس نقش برآمده‌اند و جالب توجه هستند.

وی در پایان درباره وجه تمایز این فصل از پایتخت و فصل‌های دیگر صحبت می‌کند و می‌گوید: عموماً سریال‌هایی که ادامه دار هستند در فصل‌های بعدی افت می‌کنند.

این سریال هم بعد از فصل اول و دوم مقداری دچار افت شد اما فصل هفتم را دچار افت نمی‌بینم، یعنی به قوت خودش برگشته است، ان شاء... که موفق باشند.

قائم‌مقام معاون سیما در واکنش به حواشی حذف کارشناس برنامه سحرگاهی شبکه دو گفت که برخی از برنامه‌ها نیمی از ماه رمضان را با یک کارشناس و دیگر روزهای ماه را با کارشناسی دیگر اجرا می‌کنند. اولین قسمت از برنامه «جام‌جم» روی آنتن شبکه یک رفت و سلیم غفوری، قائم‌مقام معاون سیما در گفت‌وگویی با احمد موسوی صمدی، مجری برنامه درباره برخی حواشی

دنبال حذف پایتخت نبودیم

ذائقه مخاطب را می‌شناسند

داوود نماینده، صدای نام‌آشنای رادیو، تلویزیون و سینما که هنوز هم صدایش گیراست، درباره این سریال می‌گوید: سریال پایتخت را از نخستین فصل دیده‌ام، نه

تنها من بلکه همه این سریال را دیده و می‌بینند.

این فصل را هم هر شب می‌بینم. کسانی که دستی بر آتش ساخت این سریال دارند، بسیار انسان‌های فهیم و وقت‌شناسی هستند. مخاطب‌شان را خوب تشخیص داده‌اند و می‌شناسند؛ چون شناخت مخاطب مهم‌ترین مسأله در رابطه با ساخت یک سریال، مستند یا یک فیلم سینمایی است. شناخت مخاطب بسیار حائز اهمیت است؛ در نتیجه تلاش‌های کارگردان، تهیه‌کننده و سایر دست‌اندرکاران و خود سازمان صداوسیما که مصربود این سریال با تمام شرایط سختی که در حال حاضر داریم، ساخته شود، این سریال برای ایام نوروز آماده شد. وی به دلایل موفقیت این سریال اشاره می‌کند و می‌افزاید: یکی از نقاط قوت این سریال این است که آموزش‌های نهانی در آن نهفته که نکته‌های ظریفی را به مردم آموزش می‌دهد. آدم‌هایی که در این شهر (شیرکوه) زندگی می‌کنند، هویت‌های چندوجهی دارند. آدم‌هایی که در این سریال هستند، با تمام تضادهایشان، آن جایی که به وحدت باید برسند، می‌رسند و همیشه همه در کنار همدیگر هستند. اگرچه گاهی اوقات با همدیگر تضاد دارند اما این تضاد با این‌که گاهی اتفاق می‌افتد اما در انتها زمانی که پای وحدت به‌میان می‌آید، همه به یک هویت واحد می‌رسند. به نوعی به جامعه ما نشان می‌دهد که با تمام تضادها، با وحدت است که کار پیش می‌رود و ما را به هدف‌مان و آگاهی می‌رساند. نماینده صحبت‌هایش را این‌گونه ادامه می‌دهد: «آدم‌های بی‌پیرایه و شخصیت‌های ساده، این سریال را زیبا کرده است؛ اینها گاهی اوقات در تعارفات ممکن است دروغ بگویند، ولی جایی که می‌رسد، یک مشاور کنار آنها نشسته مثل همسر نقی معمولی (هما) و... دیالوگ‌ها به‌صورتی هماهنگ می‌شود که اگر دروغی گفته شود، خطایی از آنها سر بزند، پشیمان می‌شوند. ما این را لمس می‌کنیم که هر خطا و اشتباهی که پشیمانی پشت آن باشد، باز همان آدم و شخصیت حامی پیدا می‌کند؛ این نکته ظریف سریال است. آدم‌های سریال ساده‌اندیش هستند اما صداقت هم دارند. دروغ می‌گویند اما در عین دروغ‌گویی می‌خواهند جلوه‌ای از خودشان را بروز دهند. این سادگی اینها را می‌رساند.»

تنوع، هنر این سریال است

صدای نام‌آشنای رادیو، تلویزیون و سینما در پاسخ به این پرسش که خودتان ایفای نقش کدام بازیگر و شخصیت را دوست دارید، می‌گوید: استنباطم این است که همه بازیگران این سریال خوب هستند. از محسن تنابنده (نقی) گرفته تا احمد مهرانفر (ارسطو) و بهرام افشاری (بهتاش) و...، به‌ویژه در این فصل بهرام افشاری نقش پیچیده‌تری دارد و خوب اجرا می‌کند و از پس نقش برآمده است. نماینده درباره این‌که قصه و مضمون این فصل از سریال پایتخت را چگونه دیده‌اید، توضیح می‌دهد: «در این فصل تا جایی که پیش رفتیم، هر چند قسمت یک قصه جدیدی دارد، مثل آمدن شهاب‌سنگ، یا ازدواج بچه‌های نقی و... تنوع، هنر این سریال است. این سریال خیلی با تنوع پیش می‌رود؛ تنوع این سریال در قصه‌پردازی است که مورد استقبال قرار گرفته؛ سریال یکنواختی نیست، بسیار متنوع است و تأکید می‌کنم آموزش بسیار متنبّه و عالی برای جامعه دارد.»

زندگی طبیعی در سریال جریان دارد

عذرا وکیلی، پیشکسوت رادیو و تهیه‌کننده برنامه «سلام کوچولو» سریال پایتخت را خیلی دوست دارد و می‌گوید: «از کار

و نکات برنامه‌های رمضانی و نوروزی سخن گفت. صمدی در ادامه درباره همکاری با عوامل پایتخت پرسید که برخی فکر می‌کنند سازمان از سر ناچاری سراغ «پایتخت» و این همکاری به نوعی دوربرگردان تلویزیون است که غفوری پاسخ داد: سند تحول رسانه ملی بندی دارد به نام تحول در سازوکارها که به نهضت فصل دوم سازی و فصول بعدی سریال‌ها و برندهای موفق می‌پردازد. در سند تحول تأکید

بازیگران این سریال خیلی خوشم می‌آید.

بازیگران زبانشان را سعی کرده‌اند یکدست کنند؛ این هنر بازیگری است. سعی می‌کنم هر شب این سریال را ببینم و اگر به‌هردلیلی نتوانستم، تکرارش را روز بعد ۱۰ صبح می‌بینیم. از لحاظ داستانی مسائل روز

همچون خواستگاری، تحقیق و... مطرح شده که جالب است..»

وی در ادامه در خصوص مهم‌ترین ویژگی این مجموعه صحبت می‌کند و می‌افزاید: «قابل توجه‌ترین ویژگی پایتخت، حقیقی و واقعی بودن شخصیت‌ها و طبیعی بازی کردن بازیگران است. زندگی طبیعی در این سریال به‌شدت جریان دارد. گویی ما چهارده‌سالی است که با یک خانواده زندگی کرده‌ایم. این خانواده، توانسته خانواده‌ها را هر شب برای ساعتی به‌دور از فضای مجازی دور هم جمع کند. به‌قدری روند جریان عادی زندگی را در این سریال می‌بیند که خیلی درگیر داستان نمی‌شوم. به‌نظرم تمام لحظات پایتخت قشنگ است، ضمن این‌که سعی دارد در لایه‌های شوخی‌ها، پیام‌های اخلاقی و... منتقل کند اما به‌نظرم رسالت سریال، همان خنده‌های لحظه‌ای است که بر لب مخاطبان می‌نشانند.» وکیلی ادامه می‌دهد: «چطور بگویم این خانواده به‌قدری شیرین است و در دل‌ها جا باز کرده که مانند اقوام خودمان دوستش داریم و دلمان برای‌شان تنگ می‌شود. با شادی‌های‌شان شاد و با غم‌های‌شان ناراحت می‌شویم؛ به‌گونه‌ای هم‌ذا

مطابق سلیقه و ذائقه خانواده ایرانی- اسلامی

رضا ملایی، گوینده و مجری رادیو و تلویزیون که اجرای برنامه «سمت خدا» از شبکه سه سیما را برعهده دارد، درباره این‌که آیا سریال پایتخت

مجموعه‌ای موفق است یا

خیر، توضیح می‌دهد: طی

سال‌های اخیر سریال پایتخت

یکی از موفق‌ترین مجموعه‌های

تلویزیونی است که امسال فصل هفتم آن از

سیمای جمهوری اسلامی ایران پخش می‌شود. به‌نظرم این سریال به‌دلایل مختلف موفق شد و مخاطب خودش را جذب کرد. در مقطعی که به‌هر دلیلی تولید

نمی‌شد خیلی‌ها منتظر بودند مجدداً ساخته شود.

شاید یکی از دلایل موفقیتش را بتوان خانواده نقی معمولی (خواهر، پسران خواهر، پسرخاله، همسر و

فرزندان) دانست که کاملاً یک خانواده معمولی هستند.

نه ادعایی برای تفاوت با دیگران دارند نه رفتارهای آنها

متفاوت از رفتارهای مردم است. خیلی به‌قول امروزی‌ها

مطابق سلیقه و ذائقه خانواده ایرانی- اسلامی است.

به‌نظرم دوستان فیلمنامه‌ای را بازی می‌کنند ولی آنها،

بازی‌ها و سبک زندگی‌شان را بازی نمی‌کنند بلکه زندگی

می‌کنند. عین واقعیت است و به‌دل می‌نشیند. مجموعه

پایتخت یکی از موفق‌ترین‌هاست. وی ادامه می‌دهد: رفتارهای‌شان

شده که برندهای موفق با فصول بعدی ادامه داشته باشد اما شرطش این است که از کیفیت فصل بعد کاسته نشود. وی گفت: ما این سریال را حذف نکرده بودیم و به دنبال ایده بودیم. ساخت سریال پایتخت؛ ساخت ماشین نیست که از فرد تصمیم‌گیری عوامل بروند و آن را بسازند. مذاکرات برای ساخت این مجموعه از سال ۱۴۰۲ شروع شد

که بحث‌هایی صورت گرفت و بالاخره به تولید رسید.

صفا باشه

«جام‌جم» با برخی از چهره‌های رادیویی درباره

نگاه‌اهالی صدا به

به‌گونه‌ای است که رفتارهای ما با خانواده است. ما با همسرمان

خنده داریم، گریه داریم، درد دل داریم، بگویم‌گو داریم، تفاوت

سلیقه داریم، دعوا و معارفه داریم، قربان صدقه رفتن داریم و...»

به‌نظرم مجموعه پایتخت یکی از موفق‌ترین‌هاست.

همان‌طور که پیشتر هم گفتیم خیلی باسلیقه و ذائقه

مردم مطابق است. دلیل دیگر وابستگی‌شان به یک

قومیت، لهجه و زبان است بدون این‌که آنها را مورد

تمسخر قرار دهند یا توهین کرده باشند. شمال هم

جایی است که همه آن را می‌شناسند و بیشتر مردم

برای یک بار هم که شده به آنجا رفته‌اند. لذا تو دل

بروست. خودم از مخاطبان پروپاقرص این مجموعه

هستم و به‌عوامل و دست‌اندرکاران این سریال خدا

قوت می‌گویم که برای این مجموعه زحمت

کشیده‌اند.

ملایی در پاسخ به این پرسش که شخصیت کدام

یک‌از بازیگران را بیشتر دوست دارد، عنوان می‌کند:

شخصاً شخصیت بازی ریمّا رامین‌فر (هما) را بیشتر می‌پسندم.

چون شخصیتی است که بین اعضای خانواده تعادل ایجاد می‌کند.

مثلاً بین همسرش و پسرخاله‌اش، بین بچه‌ها و برادر و خواهرها

و... تعادل ایجاد می‌کند. یک شخصیت نسبتاً پخته بانوی ایرانی با

رعایت ادب، احترام و خوش سلیقگی که در عین حال یک‌جاهایی

هم از خانواده حمایت می‌کند. بازیگران با توجه به توان‌شان خوب

و بد دارند. قصه‌پردازی خوبی دارد. مجری برنامه سمت خدا

داوود نماینده؛ آدم‌های سریال ساده‌اندیش هستند اما صداقت هم دارند. دروغ می‌گویند اما در عین دروغ‌گویی می‌خواهند جلوه‌ای از خودشان را بروز دهند

درباره روال داستان و موضوعاتی که انتخاب شده، توضیح می‌دهد:

داستان‌هایی که مجموعه پایتخت تعریف می‌کند داستان‌های

خوبی هستند. البته جاهایی افت و خیز داشته. یک قسمت‌هایی

دور از ذهن می‌شود و به‌سمت فانتزی می‌رود

و گاهی یک مقدار از واقعیت فاصله می‌گیرد اما

به‌هر حال یک مجموعه تلویزیونی است که قرار

است ۲۷ قسمت تولید شود. باید به نویسنده

هم حق داد که یک جاهایی با چالش‌هایی هم

روبه‌رو شود اما کلیت قصه‌ها اگر جذاب نبود

پایتخت دیگر پایتخت نبود. یکی از ارکان مجموعه

تلویزیونی فیلمنامه و نویسندگی آن است. به‌نظرم

قصه‌پردازی خوبی دارد. ملایی درباره این‌که

استقبال را چگونه می‌بیند، بیان می‌کند: این‌مسأله

از مسأله‌ای است که به‌نظرم خیلی نیاز به‌نظرسنجی

ندارد چرا که در خیابان، مغازه، اتوبوس، مترو و در

تماس‌های تلفنی مردم، گفت‌وگوهای فامیلی کاملاً

روشن است که استقبال مردم بسیار خوب است؛ حتی آنهاپی که

شاید در این سال‌ها به‌هر دلیلی از تلویزیون فاصله گرفته بودند هم

با سریال پایتخت به تلویزیون باگشتند.

اگر نقدی دارند، منصفانه بیان کنند

ملایی با انتقاد از این نکته که مردم نباید سریال‌ها را تحلیل کنند،

تصریح می‌کند: یکی از جفاکاری‌ها و ظلم‌ها به کل کارهای

بررسی نفوذ فرهنگی در یک میزگرد رادیویی

کارشناس مسائل رسانه و فعال فرهنگی در برنامه «دور یک میز» گفت: گاهی نهاد فرهنگی برای تولید کار فرهنگی ایجاد نمی‌شود بلکه برای جلوگیری از نفوذ فرهنگی به‌وجود می‌آید. نصیری، کارشناس مسائل

رسانه و فعال فرهنگی در ابتدای برنامه گفت: از آنجاکه فرهنگ به‌معنای دقیق کلمه زیرساختی و بنیادین است، در همه مناسبات و ساخت‌ها دارای اهمیت است. انقلاب اسلامی در درجه اول یک انقلاب فرهنگی بوده و بر مبنای مقابله با برخی از فرهنگ‌ها و احیای فرهنگ‌های متعالی‌تر و برجسته‌تر به‌وقوع پیوسته است. وی با بیان این‌که جانمایه انقلاب اسلامی فرهنگ است، افزود: به‌نظر می‌رسد باید از دو کلیدواژه کارایی و اثربخشی برای ورود به بحث بهره بگیریم. برای این‌که متوجه شویم سازمان یا مجموعه‌ای از سازمان‌ها چگونه عمل کرده‌اند، باید کارایی و اثربخشی آنها را به‌صورت جداگانه با افق تعیین‌شده و نسبت آنها با بودجه‌ای که گرفته و خروجی‌ای که داده‌اند، مورد بررسی قرار داد.

چراغ سبز به اثر موسیقایی در استان‌ها

۱۵ اثر موسیقایی تولیدشده در صداوسیمای استان‌ها، نظر ارزیابان حوزه شعر، موسیقی و سرود را به خود جلب کردند و برای پخش از شبکه‌های سراسری به تصویب رسیدند.

بر این اساس، در جلسه شورای عالی شعر، موسیقی و سرود استان‌ها، آثار ارسالی از صداوسیمای استان‌های کشور بررسی و پس از ارزیابی کارشناسان حوزه شعر و موسیقی، ۱۵ قطعه موسیقی به عنوان آثار برتر انتخاب شدند.

از جمله این قطعات می‌توان به قطعه موسیقی محلی بختیاری «آستاره ناونده»، قطعه موسیقی محلی لری و لکی «شور عشق»، اثر موسیقایی محلی «بهاران آمد»، قطعه موسیقی محلی کردی «شار خوش‌نیشان (شهر خوشنام)» و قطعه موسیقی تلفیقی «بهار گلستان» اشاره کرد. گفتنی است:

تمام آثار مصوب در سامانه جامع آرشید دفتر موسیقی و سرود برای پخش در برنامه‌های مرتبط ثبت شده است.

پرمخاطب‌ها به روایت ۱۶۲

براساس آخرین داده‌هایی که از پیامک‌های ارسالی به سامانه ۱۶۲ روابط عمومی رسانه ملی به دست آمده، پایتخت، پاورقی، ذهن زیبا، برنامه‌های مرتبط با پوشش نه به‌تصادف، محفل، نوسان، به افق فلسطین و ضربان از جمله برنامه‌هایی بود که در یک هفته اخیر بیشترین کلیدواژه مخاطبان را به خود اختصاص داده‌اند. بسیاری از مخاطبان نسبت به این برنامه‌ها ابراز رضایت کرده و نظرات خود را درباره آنها بیان کرده‌اند.

کلیدواژه تکرار شده در پیامک‌های مردمی ۱۶۲

